

Sposoby wykorzystania wniosków z nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2015-2016.

Obszar I: Proces kształcenia

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

1. Systematycznie prowadzić ocenę efektywności kształcenia z wykorzystaniem techniki pomiaru dydaktycznego w bieżącej pracy oraz wniosków, w szczególności poprzez zmianę planów pracy:

- we wrześniu 2016 roku przeprowadzić szkolenie z zakresu zasad budowy testów szkolnych, prowadzenia ilościowej i jakościowej analizy testów;
- Każdy nauczyciel przygotowujący test sprawdzający opracowuje kartotekę testu oraz taksonomię celów;
- Po każdym okresie szkolnym dokonać (zespoły przedmiotowe i wychowawcze) oceny stopnia opanowania określonych w planie badań edukacyjnych umiejętności i wiadomości oraz określić wnioski do pracy. Uzupełnienie braków wiedzy ma wystąpić na każdej możliwej edukacji przedmiotowej.
- Zespoły przedmiotowe, począwszy od września 2016 r. rozpoczynają pracę nad wypracowaniem zestawu szczegółowych umiejętności i wiadomości potwierdzających cele kształcenia określone w podstawach programowych poszczególnych edukacji w formie tzw. „celów głównych”.
- Należy wprowadzić przeprowadzenie analizy jakościowej - należy ją przeprowadzić odnosząc wyniki statystyczne do celów operacyjnych zawartych w poszczególnych zadaniach, inaczej mówiąc do czynności i umiejętności uczniów, które podlegały sprawdzaniu.
- Kartoteka testu powinna zawierać cel taksonomiczny dla każdego zadania jak i wykaz umiejętności uczniów podlegające badaniu.
- Zaleca się, aby w treści było 60% zadań o średnim stopniu trudności, a zadań łatwych i trudnych po 20%. Taki udział pozwala rozwiązać w 20% test przez ucznia najsłabszego i w 80% przez przeciętnego, a w 100% przez dobrego. Jeśli wyniki testów nie mieszczą się w podanych wyżej przedziałach, warto w pierwszej kolejności zbadać poprawność budowy zadań i kompozycji całego testu, jeśli chodzi o udział zadań o różnym poziomie trudności. Ale zagregowane wyniki dają też bardzo dobry obraz, które partie materiału nie zostały przyswojone. Być może jest to sygnał do zweryfikowania szeroko rozumianych metod kształcenia.
- Przygotować system poprawy efektywności kształcenia w edukacji matematyczno-przyrodniczej w gimnazjum;

Zalecenia praktyczne dla konstruktora zadań tekstowych:

- a) każde zadanie tekstowe powinno stanowić niezależny element tekstu czyli jego rozwiązanie nie może być uzależnione od uprzedniego rozwiązania innego zadania,
- b) budując zadania, należy kierować się własnym planem tekstu, a nie przykładami zadań innych tekstów,
- c) budując zadania, należy wczuć się w sytuację ucznia rozwiązującego to zadanie, a nie w sytuację nauczyciela, który „realizuje” obowiązujący program kształcenia wg podręcznika,
- d) starać się, by tekst zadań był jasny i zwięzły, maksymalnie uproszczony i oczyszczony ze zbędnych słów i symboli,
- e) stosować w miarę możliwości język ucznia, gdyż poziom ścisłości języka powinien odpowiadać szczeblowi kształcenia ucznia, a nie szczeblowi wykształcenia nauczyciela,
- f) każde zadanie w tekście powinno pełnić określoną funkcję,
- g) trudność zadań zwiększać przez podnoszenie ich kategorii taksonomicznych a nie przez ich konstrukcyjne uduźnianie lub uszczegóławianie,
- h) należy unikać zadań, w których są ukryte rozwiązania,
- i) zadania powinny być punktowane wg jednolitych zasad,

- j) unikać zadań wymagających od ucznia odtworzenia zapamiętanych wiadomości,
- k) unikać w pytaniach negacji.

- Wiedza wynikająca z analiz powinna być spożytkowana do opracowania programu doskonalenia pracy nauczycieli i szkoły oraz polepszania efektów kształcenia, wprowadzenia zmian w organizacji procesu dydaktycznego i przyjętych programach nauczania dla poprawienia wyników uczniów.

Analiza wyników uzyskanych przez uczniów powinna zostać wykorzystana przez nauczycieli do ustalenia trudności, na jakie natrafiają uczniowie, do refleksji na temat skuteczności procesu nauczania – uczenia się: stosowanych metod kształcenia, wykorzystywanych środków dydaktycznych, wkładu pracy nauczyciela, jego umiejętności dydaktycznych, rzetelności wykonywania zawodu.

- Sprawdzanie poziomu opanowania wiedzy i umiejętności przez uczniów jest częścią procesu dydaktycznego, procesu kształcenia.

- Pomiar dydaktyczny to nie tylko wystawienie oceny uczniowi. Jednym z najważniejszych celów pomiaru, i to celem zyskującym na znaczeniu, jest samoocena pracy szkoły i nauczyciela.

- Wskaźniki EWD należy traktować jako ważną informację zwrotną dla szkoły, wspierającą podejmowanie decyzji o kierunkach jej rozwoju.

- W planie badań edukacyjnych na kolejny rok szkolny wskazać testy lub inne formy sprawdzania umiejętności uczniów, które nauczyciel jest zobowiązany opracować ilościowo i jakościowo z wykorzystaniem mierników stosowanych dla pomiaru dydaktycznego.

- Powyższe analizy przedstawiać na zespołach wychowawczych lub przedmiotowych celem wprowadzania modyfikacji w planach dydaktycznych nauczycieli uczących w danej klasie.

- Wdrażać wnioski z ewaluacji zewnętrznej i Program Poprawy Efektywności Kształcenia i Wychowania w ZSO w Strzelinie.

2. Zwiększyć efektywność procesu edukacyjnego poprzez skuteczniejsze motywowanie uczniów:

- Udzielić instrukcji uczniom o sposobach uczenia się – wskazać techniki aktywnego uczenia się.

- Podnieść rangę ocen za samodzielne prace domowe, stosować zasady oceniania kształtującego, precyzyjnie określać kryteria oceniania, umożliwiać dokonywanie poprawy ocen, nagradzać za poprawność i systematyczność. Kontynuować stosowanie metod aktywizujących na lekcji, w tym pracę w grupie;

- Na każdej lekcji pamiętać o formułowaniu celu lekcji, stwarzać uczniom możliwości formułowania celu lekcji i otrzymać informację zwrotną, czy uczniowie pamiętają, jakie były cele lekcji i czego nauczyli się na danej lekcji:

- Stwarzać uczniom możliwość: tworzenia dla siebie zadań, oceniania siebie i uczenia się od siebie nawzajem.

- Ustalać z uczniami zasady / formy / metody pracy (np. na początku roku szkolnego, na lekcjach organizacyjnych, informować uczniów i podkreślać, że jest to czas na wspólne ustalanie form i metod pracy, że chcemy, aby mieli wpływ na pracę na lekcji);

- Kontynuować działania mające na celu nagradzanie i promowanie uczniów osiągających wysokie wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe,

- Dostosowywać metody nauczania, formy i środki dydaktyczne do potrzeb i możliwości klasy;

- Kontynuować dostosowanie wymagań edukacyjnych z poszczególnych edukacji dla uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w zakresie:

- 1) zewnętrznej organizacji i warunków prowadzenia procesu nauczania;

- 2) dostosowania treści kształcenia;

- 3) warunków i kryteriów sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności.

3. Częściej wykorzystywać technikę IT w procesie nauczania

- Do końca września dokonać bilansu środków multimedialnych na wyposażeniu pracowni przedmiotowych oraz rozpoznać możliwości wykorzystywania programów multimedialnych wspierających proces dydaktyczny.

Nauczyciele powinni:

1. przeprowadzać ewaluację pracy własnej nauczyciela na podstawie oceny uczniów;

2. dokonywać wpisów w dzienniku elektronicznym na bieżąco (tematy i frekwencja);

3. monitorować realizację ilościową i jakościową podstawy programowej w celu zapewnienia realizacji podstawy w cyklu kształcenia. Powołać zespół do monitorowania jakościowej realizacji podstawy programowej.

4. planowanie pracy poprzedzić diagnozą umiejętności uczniów, a planując diagnozę, należy sprawdzać tylko te umiejętności, które były kształcone na etapie poprzednim. Wszystko po to, by ujawnić trudności, z jakimi uczniowie borykają się po zakończeniu określonego etapu edukacji. Dobrze przeprowadzona diagnoza pozwoli nauczycielowi nie tylko sprawdzić poziom opanowanych przez uczniów wiadomości i umiejętności, ale przede wszystkim – i to jest najważniejsze – pozwoli mu się zorientować, jakie treści należy jeszcze powtórzyć i utrwalić, a jakie jeszcze raz wytłumaczyć;

5. prowadzić ewaluację programów nauczania, dobranych treści kształcenia w oparciu o wyniki badań edukacyjnych wiedzy, kompetencji i umiejętności uczniów.

6. opracować w zespołach przedmiotowych arkusze do prowadzenia autoewaluacji planów nauczania.

7. Opracowując plany nauczania w poszczególnych klasach, w oparciu o dopuszczony program nauczania, nauczyciel jest zobowiązany do:

- dobierania treści kształcenia w korelacji z innymi przedmiotami,
- zdiagnozowania systemów sensorycznych uczniów,
- uwzględnienia opinii i orzeczeń PPP,
- uwzględnienia wyposażenia szkoły, pracowni,
- doboru metod pracy odpowiadających okresowi rozwojowemu uczniów,

Dyrektor i wicedyrektor zobowiązany jest:

1. Kontrolować realizację wniosków z analizy badań edukacyjnych uczniów.

2. Monitorować pracę zespołów nauczycielskich pod względem komunikacji i dokumentowania spotkań.

3. Kontrolować i monitorować wdrażanie wniosków z realizacji Programu Poprawy Efektywności Nauczania i Wychowania w ZSO w Strzelinie.

REKOMENDACJE:

1. Zobowiązuję zespoły przedmiotowe do opracowania w terminie do 15 września planu badań edukacyjnych na cykl edukacyjny w klasach rozpoczynających naukę z dniem 1 września 2016 r.

2. Przewodniczących zespołów przedmiotowych lub wskazanych przez wicedyrektora nauczycieli zobowiązuje się do:

- a) przedstawiania na tydzień przed planowanym badaniem kartoteki testu z obowiązkową taksonomią celów,
- b) składania w terminie wskazanym przez wicedyrektora opracowania wyników testu zawierającego analizę ilościową, jakościową oraz wnioski do dalszej pracy nauczyciela bądź wnioski dotyczące wprowadzenia zmian w procesie kształcenia.

OBSZAR II: Współpraca z rodzicami:

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

W kolejnym roku szkolnym za bardzo ważne uznaje się opracowanie strategii współpracy z rodzicami i nieustanne podejmowanie prób ich angażowania w trzech obszarach:

1) **angażowanie domowe**, w skład którego wchodzić powinno: porozumiewanie się z dzieckiem w sprawach szkolnych, tworzenie warunków sprzyjających uczeniu się oraz kontaktowanie dziecka z miejscami i sytuacjami sprzyjającymi uczeniu się oraz kontaktowanie dziecka z miejscami i sytuacjami sprzyjającymi jego rozwój, takim, jak muzea, kino, biblioteka, miejsca kultury;

2) **szkolne**, obejmujące wizyty w szkole (wywiadówki, dni otwarte, imprezy integracyjne, uczestnictwo w życiu szkoły (rady klasowe, Rada Rodziców) oraz porozumiewanie się z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły. W tym celu należy przeprowadzić ogólnoszkolne szkolenie dla rodziców o ich prawach i obowiązkach;

3) **socjalizację edukacyjną**, czyli czytelne komunikowanie uczniom i rodzicom oczekiwań dotyczących edukacji np. „nacobezu” oraz kształtowanie wartości z nią związanych. Wynikiem tych działań może być kształtowanie aspiracji edukacyjnych i zawodowych u młodzieży, dyskusowanie na temat spraw związanych ze szkołą i uczeniem się, a także wspólne ustalanie strategii zachowań i oddziaływań na ucznia;

4) budowanie triady edukacyjnej: nauczyciel - uczeń - rodzic,

5) wzmacnianie nauczyciela poprzez wyposażenie go w wiedzę i umiejętności z zakresu reagowania w sytuacjach trudnych.

Obszar III: Pomoc psychologiczno-pedagogiczna:

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

1. Poszerzyć skład Zespołu ds. pomocy pp o specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu opracowania skuteczniejszych IPET-ów.

2. Prowadzić trzypoziomą diagnozę potrzeb i możliwości uczniów wg schematu: poziom diagnostyczny – programowy – praktyczny. Na poziomie diagnostycznym (wstępnym) należy dokonywać analizy orzeczeń/opinii/uwag nauczycieli. Rozpoznanie to ma na celu zdobycie możliwie kompletnej wiedzy o możliwościach psychofizycznych i indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych ucznia, a także ustalenie mocnych i słabych stron ucznia, w tym jego zainteresowań oraz poziomu wiedzy i umiejętności. Rozpoznanie powinny podlegać:

a) warunki uczenia się, czyli czynniki wpływające na proces uczenia się, w tym czynniki wewnętrzne – motywacja do uczenia, kontrola emocjonalna, radzenie sobie w sytuacjach trudnych, zainteresowania, uwaga, pamięć, sprawność motoryczna), wiadomości i umiejętności oraz czynniki zewnętrzne (*środowiskowe*) – środowisko rodzinne, rówieśnicze, środowisko szkolne,

b) przebieg uczenia się, inaczej proces nabywania wiadomości i umiejętności szkolnych, czyli stopień zaangażowania procesów emocjonalno-motywacyjnych i poznawczych,

c) wyniki procesu uczenia się – osiągnięcia szkolne, poziom wiadomości i umiejętności, zachowania społeczne, pożądane cechy osobowościowe (zainteresowania, aspiracje, postawy, wartości).

Na poziomie programowym (planowania wsparcia) wskazywać działania wspierające, odpowiednio do zapotrzebowania ucznia oraz sposób adaptacji podstaw programowych poszczególnych edukacji do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia. Określać indywidualnie cele edukacyjne i terapeutyczne.

Trzeci poziom – praktyczny – powinien dotyczyć bieżącej obserwacji zachowań i postępów ucznia w procesie kształcenia zarówno na obowiązkowych, jak i dodatkowych zajęciach. Ogniwo procesu edukacji, jakim jest kontrola osiągniętych przez uczniów kompetencji powinna stanowić element diagnozy.

3. Budować otwarte środowisko szkolne na włączanie edukacyjne uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi tak, by zapewnić uczniowi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi możliwość spełniania zadań rozwojowych, funkcjonowania w większej społeczności i poczucia przynależności do niej przy jednoczesnym zapewnieniu poczucia przynależności do społeczności szkolnej i zabezpieczeniu koniecznego dla nich wsparcia (technicznego, metodycznego, psychospołecznego, organizacyjnego) wynikającego z jego potrzeb.

Obszar IV - w odniesieniu do wymagań wobec szkół i placówek na r. szk. 2015/2016:

Podniesienie jakości edukacji poprzez efektywną i skuteczną działalność edukacyjną, zapewniającą każdemu dziecku/ uczniowi, zarówno zdolnemu, jak i z różnymi niepełnosprawnościami czy deficytami rozwój i odnoszenie sukcesów na miarę możliwości i potrzeb.

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

• Podejmować działania na rzecz zwiększania efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej w celu umożliwienia każdemu uczniowi rozwoju i odnoszenia sukcesu na miarę możliwości i potrzeb.

- Podejmować działania w celu podnoszenia efektywności kształcenia w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.
- Zachęcać uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach.
- Dbać o ciekawą ofertę zajęć pozalekcyjnych.
- Indywidualizować pracę podczas zajęć lekcyjnych.
- Kontynuować współpracę z uczelniami wyższymi i uczestniczyć w wykładach naukowych zorganizowanych w ramach współpracy.

Obszar V - w odniesieniu do wymagań wobec szkół i placówek na r. szk. 2015/2016:

Dostosowywanie procesu edukacyjnego i procesów wspomagania rozwoju i edukacji do indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz ich możliwości na etapie planowania oraz modyfikowanie ich w trakcie realizacji, w oparciu o wyniki systematycznie prowadzonych przez nauczycieli badań edukacyjnych i autoewaluacji pracy własnej przez nauczycieli.

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

1. Analizować w oddziałowych zespołach nauczycielskich osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego celem ustalenia możliwości i potrzeb uczniów w danym oddziale – przeprowadzać na podstawie wyników sprawdzianów/egzaminów zewnętrznych, diagnoz „na wejściu” oraz informacji rodziców i informacji zawartych w opiniach i orzeczeniach.
2. Angażować rodziców w proces uczenia się własnego dziecka – przekazywać podczas spotkań z wychowawcami informacje zwrotne o poziomie osiągnięć, dobrze i słabo opanowanych umiejętnościach lub wiadomościach, wskazywać rodzicom, w jaki sposób pomagać dziecku w nauce.
3. Często przeprowadzać autoewaluację własnych zajęć lekcyjnych w celu uzyskania informacji zwrotnej na temat prowadzonych przez siebie zajęć, oczekiwań uczniów.
4. Modyfikować plany nauczania.
5. Umożliwiać poprawę ocen z kartkówek oraz organizować więcej pracy w grupach, dyscyplinować i utrzymywać ciszę podczas lekcji (Gimnazjum).
6. W związku z uchYLENIEM zapisów w Karcie Nauczyciela o konieczności realizowania godzin „karcianych” proponuję, aby od 1 września 2016 r, wprowadzić dodatkową dokumentację pozaobowiązkowych zajęć nauczyciela. Ta forma pozwoli na pełną rejestrację zajęć realizowanych przez nauczycieli na rzecz pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz będzie stanowiła podstawę do dokumentowania aktywności nauczyciela przy przyznawaniu nagród.

Obszar VI - w odniesieniu do wymagań wobec szkół i placówek na r. szk. 2015/2016:

Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, w szczególności w środowisku tzw. nowych mediów.

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

1. Upowszechniać wśród uczniów materiały edukacyjne dotyczące odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów.
2. Upowszechniać materiały informacyjne dla rodziców dotyczące bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez dzieci.
3. Poszerzyć współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.
4. Zorganizować spotkania informacyjne dla uczniów i rodziców z psychologiem/policjantem z zakresu przemocy w Internecie.
5. Zintensyfikować działania z zakresu przeciwdziałania cyberbullingowi.

Obszar VII - w odniesieniu do wymagań wobec szkół i placówek na r. szk. 2015/2016:

Zwiększanie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole, w szczególności przeciwdziałanie krzywdzeniu dzieci zarówno w świecie realnym, jak i w Internecie.

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

1. Kontynuować realizację programu wychowawczego i profilaktyki nie tylko na lekcjach wychowawczych, ale także przedmiotowych i wycieczkach.
2. Kontynuować działania zmierzające do budowania pozytywnych relacji między uczniami oraz między nauczycielami i uczniami. Dbać o dobrą atmosferę pracy w szkole.
3. Monitorować relacje wewnątrzklasowe, zapobiegać eskalacji konfliktów między uczniami na całą społeczność klasy.
4. Kontynuować udział w akcjach charytatywnych na rzecz środowiska lokalnego.
5. Kontynuować monitorowanie ilości godzin opuszczonych przez uczniów i kontynuować pracę w programie „Stop Wagarom”, przeprowadzać rozmowy z uczniami i rodzicami uczniów opuszczającymi dużo godzin.

Obszar VIII - w odniesieniu do wymagań wobec szkół i placówek na r. szk. 2015/2016:

Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów.

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

1. Kontynuować i intensyfikować działania z zakresu profilaktyki uzależnień.
2. Monitorować środowisko szkolne pod względem uzależnień

Obszar IX - w odniesieniu do wymagań wobec szkół i placówek na r. szk. 2015/2016:

Kontynuowanie i wzmacnianie pracy zespołowej nauczycieli na rzecz doskonalenia procesów edukacyjnych.

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

1. Kontynuować działania z zakresu pracy zespołowej i wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli oraz samodoskonalenia.
2. Często organizować spotkania zespołów przedmiotowych i zadaniowych w celu zwiększenia efektywności pracy edukacyjnej, wychowawczej, pedagogicznej oraz przeprowadzania ewaluacji działań zespołów i modyfikowania planów pracy.

Obszar X - w odniesieniu do wymagań wobec szkół i placówek na r. szk. 2015/2016:

Upowszechnianie czytelnictwa wśród młodzieży.

Wnioski i sposoby wykorzystania wniosków:

1. Dbać o ciekawą ofertę biblioteki dla uczniów, zachęcać uczniów do korzystania ze zbiorów bibliotecznych i kontynuować działania zmierzające do upowszechniania czytelnictwa wśród młodzieży;
2. Przeprowadzać konkursy zachęcające uczniów do odwiedzin biblioteki, organizować spotkania z ciekawymi ludźmi.
3. Organizować ciekawe akcje w celu upowszechniania czytelnictwa, np. "Popołudniowe czytanie Sienkiewicza" z udziałem ciekawych, znanych ludzi, np. p. burmistrz, starostą.

Kierunki rozwoju naszej szkoły, to stworzenie:

- 1) środowiska sprzyjającego uczeniu się: traktowanie uczniów jako głównych uczestników, zachęcanie ich do aktywnego zaangażowania się i rozwijania w nich zrozumienia własnej roli w procesie uczenia się,
- 2) środowiska sprzyjającego uczeniu się: bazowanie na społecznej naturze uczenia się i aktywnego zachęcania do zorganizowanego i wspólnego uczenia się,
- 3) środowiska sprzyjającego uczeniu się, gdzie nauczyciele są świadomi roli emocji w osiągnięciu wyników,
- 4) środowiska wyjątkowo wrażliwego na różnice pomiędzy poszczególnymi uczniami,
- 5) środowiska sprzyjającego uczeniu się poprzez stawianie jasnych wymagań i stosowanie strategii oceniania, które są spójne z tymi oczekiwaniami. Duży nacisk powinien być położony na wspierającą proces uczenia się i kształtującą informację zwrotną,
- 6) środowiska sprzyjającego uczeniu poprzez horyzontalne powiązania pomiędzy dziedzinami wiedzy i przedmiotami, a także społecznością lokalną.

